

คำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ในวโรกาสที่มหาวิทยาลัยมหิดลทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย

ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา

วันอังคารที่ 16 กรกฎาคม พุทธศักราช 2534

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงเป็นสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าผู้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ ทรงเป็นหลักสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทยทั้งมวล ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ประเสริฐสุด โดยทรงเป็นทั้งนักบริหาร นักวิชาการ และนักวิจัย ผู้ทรงพระปรีชาสามารถยิ่ง ทรงปฏิบัติพระราชกิจทางวิชาการนานัปการ มากมายเกินกว่าจะประมวลให้ครบได้ พระราชกรณียกิจและพระปรีชาสามารถในวิชาการทั้งปวงนั้นเกิดผลในด้านการพัฒนาประเทศชาติอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การเกษตร การชลประทาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ล้วนเหมาะสมกับสภาพและความเป็นอยู่ของพสกนิกรของพระองค์ทุกประการ

ในด้านการกีฬา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพร้อมด้วยพระปรีชาสามารถอันสูงส่ง ทรงเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถระดับโลก โปรดทรงกีฬามากมายหลายประเภท โดยเฉพาะกีฬาทางน้ำนั้นทรงเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ คือทรงชนะเลิศการแข่งขันเรือใบประเภท โอ เค ในการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ 4 และทรงได้รับเหรียญทองจากการแข่งขันครั้งนี้เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2510 นับว่าทรงเป็นกษัตริย์นักกีฬาระดับโลก จนทางราชการได้ยึดถือเอาวันที่ 16 ธันวาคมของทุกปีเป็นวันกีฬาแห่งชาติ นับเป็นมหาสิริมงคลแห่งความภาคภูมิใจของปวงชนชาวไทยมาจนทุกวันนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับการกีฬาไว้ว่า “การกีฬามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของแต่ละคน และชีวิตของบ้านเมือง” พระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นพระราชปณิธานในเรื่องการส่งเสริมการกีฬาว่าเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลและประเทศชาติ จึงได้ทรงส่งเสริมกีฬาทุกประเภท ทรงรับการแข่งขันเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 5, 6 และ 8 กีฬาแหลมทองครั้งที่ 4, 8 และ 13 ซึ่งเป็นกีฬาระดับนานาชาติไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้พระราชทานรางวัลการแข่งขันกีฬานานาชาติตลอดจนทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ของสมาคมกีฬาสมัครเล่น พระราชกรณียกิจในด้านการกีฬาเป็นที่

ประจักษ์แก่ชาวโลก คณะกรรมการโอลิมปิกสากลอันประกอบด้วยสมาชิกกว่า 87 ประเทศ ซึ่งประชุมกัน ณ ประเทศตุรกี จึงได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ตุลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เหรียญทองดุษฎีเกิตติมศักดิ์ของโอลิมปิกคือ “อิสริยาภรณ์โอลิมปิกสูงสุด (ทอง)” เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พุทธศักราช 2530 นับเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกของโลกที่ทรงได้รับการถวายพระเกียรติยศดังกล่าว

วิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นวิชาการใหม่สาขาหนึ่งที่มหาวิทยาลัยมหิดลได้เปิดการเรียนการสอนขึ้นเป็นแห่งแรกของประเทศไทย เป็นสาขาวิชาการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยและทรงมีพระปรีชาสามารถยิ่งนัก ตลอดเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมาจนถึงทุกวันนี้เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า พระราชกิจอย่างหนึ่งในตอนค่ำ คือการทรงกีฬา และการบริหารพระวรกายทุกวันมิได้ขาด ทุกครั้งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์และนักวิทยาศาสตร์ตรวจวัดความเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาในพระวรกายเป็นประจำ ได้ทรงศึกษาในเรื่องวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นการส่วนพระองค์โดยต่อเนื่อง นอกจากจะทรงมีพระสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง ทรงเป็นตัวอย่างแก่บรรดาพสกนิกรแล้ว ยังทรงพระเมตตาพระราชทานแนวคิดและแนวทางปฏิบัติในเรื่องวิทยาศาสตร์และการกีฬาตลอดมา ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ทั้งในด้านความสมบูรณ์ของร่างกาย และการพัฒนาอุปนิสัยที่ดีงามในส่วนรวมอีกด้วย

ในฐานะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นมิ่งขวัญของวงการกีฬาไทยมาโดยตลอด เพื่อเป็นการประกาศพระเกียรติคุณอันยิ่งใหญ่ดังกล่าว สภามหาวิทยาลัยมหิดลในการประชุมครั้งที่ 195 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พุทธศักราช 2534 จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ตุลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เพื่อความเป็นสิริสวัสดิมงคลแก่มหาวิทยาลัยสืบไป